

Гордана АЈНШПИЛЕР ПОПОВИЋ
судија Привредног апелационог суда

ПОВЕРИОЦИ КАО ПОДНОСИОЦИ ПРЕДЛОГА ЗА ПОКРЕТАЊЕ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА

Резиме

Само повериоци досијелих новчаних йоџраживања, и џо без обзира да ли су истиа обезбеђена (зложним џравом или хийоџеком) или су необезбеђена, моју бити подносиоци џредлоја за џокреџање сџечајној џосџујка над дужником, уз услов да су џоџраживања несџорна или џо оцени сџечајној судије веровајтна. Сама форма и садржина џредлоја као и џосџујак џо истиом изричиџо су законом џройисани и једини су џуџи за осџварење џрава кроз сџечајни џосџујак.

Кључне речи: *џоверилац, џредлој, сџечај, излучни џоверилац, разлучни џоверилац, сџечајни џоверилац.*

I Подносиоци предлога за отварање стечаја

Закон о стечају, регулишуџи покретање стечајног поступка, у члану 55 дефинише да се исти поступак покреће подношењем предлога, и да су овлашћени подносиоци предлога: повериоци, дужник и ликвидациони управник.

Поређењем ко су овлашћени предлагачи по Закону о стечају у односу на овлашћене предлагаче по Закону о стечајном поступку, уочава се да у Закону о стечају Пореска управа више није посебно наведена као овлашћени предлагач, али с обзиром да је Пореска управа поверилац по основу неизмирених пореза, она је овлашћени предлагач управо

у својству повериоца новчане обавезе. Уочава се такође да Законом о стечају, јавно правобранилаштво и јавни тужилац више нису посебно наведени као овлашћени подносиоци предлога за покретање стечаја.

У погледу јавног правобраниоца, суштински није извршена промена у погледу његовог овлашћења за подношење предлога за покретање стечаја, јер јавно правобранилаштво у име правних лица које заступа по закону, а која су повериоци има право да поднесе предлог. Оно у ствари заступа повериоце и предлог подноси у њихово име, па се стога у наведеној ситуацији ради о повериоцима као овлашћеним предлагачима.

Надлежни јавни тужилац међутим, више није овлашћени предлагач стечајног поступка иако је по Закону о стечајном поступку био овлашћен да може да покрене стечајни поступак ако учини вероватним да је стечајни дужник неспособан за плаћање, у ситуацији када има основа за сумњу да је његова неспособност плаћања повезана са извршењем кривичног дела, које се гони по службеној дужности. Наведена промена, у пракси неће донети ма какве промене јер ни до сада односно у стечајевима који су се покретали по Закону о стечајном поступку, јавни тужилац није био подносилац предлога за покретање стечајног поступка.

Важно је уочити и да је сада исправљен пропуст начињен у Закону о стечајном поступку, тиме што је у Закон о стечају ликвидациони управник, унет као овлашћени предлагач. Ради се наравно о ситуацији када сходно одредбама члана 358 Закона о привредним друштвима ликвидациони управник, у поступку спровођења ликвидације утврди да нема довољно средстава за потпуно намирење свих поверилаца. У тој ситуацији је његова обавеза да одмах обустави поступак ликвидације и да поднесе предлог за покретање стечајног поступка.

У судској пракси је до сада било веома мало стечајних поступака за које су предлог подносили сами стечајни дужници, а од ступања на снагу и почетка примене Закона о стечају, повећан је број предлога за покретање стечајних поступака поднет од стране стечајних дужника, али уз унапред припремљени план реорганизације, што је специфична ситуација.

Највећи број предлога за покретање стечајног поступка међутим, недвосмислено подносе повериоци инсолвентног лица, будућег стечајног дужника и поступак се најчешће по њиховом предлогу отвара и спроводи. Управо из наведених разлога изузетно је значајно размотрити разне спорне ситуације које су се у пракси појавиле у погледу повериоца као подносиоца предлога за стечај. Сам Закон није изричито прописао који повериоци могу поднети предлог, па је зато све спорне ситуације требало решити кроз судску праксу.

II Стечајни повериоци као предлагачи

Према члану 48 Закона о стечају стечајни поверилац је лице које на дан покретања стечајног поступка има необезбеђено потраживање према стечајном дужнику. Релативно кратка и наизглед јасна норма није решила, међутим, многе спорне ситуације у погледу овлашћења стечајних поверилаца за подношење предлога, у случају специфичних потраживања.

1. Повериоци спорних потраживања

Пре свега, у судској пракси се кроз одређени број предмета појавило питање да ли и повериоци спорних потраживања могу бити овлашћени подносиоци предлога за покретање стечајног поступка. То је веома значајно због чињенице да по подношењу предлога, и утврђењу постојања стечајног разлога, када стечајни поступак буде решењем суда отворен, даљи поступак спроводи суд по службеној дужности, па стога више нема могућности да се исти обустави без обзира да ли се потраживање повериоца који га је иницирао покаже као неосновано, а то би свакако могло довести и до значајних злоупотреба. У досадашњој примени Закона о стечајном поступку није било посебне потребе да се заузме правно схватање о могућности и правима повериоца спорног потраживања за подношење предлога за покретање стечаја над његовим дужником, али је с обзиром на начин дефинисања и регулисања поверилаца као овлашћених предлагача пракса кроз судске одлуке изнела становиште према коме само повериоци чија су потраживања неспорна или их стечајни судија учини вероватним, уколико су спорна, могу поднети предлог за покретање стечајног поступка.

На наведено указује и чињеница да стечајни повериоци уз предлог морају, сходно члану 56 Закона о стечају којима се регулише форма и садржина предлога доставити и чињенице и пратећу документацију која доказује врсту, основ и висину неизмиреног потраживања ако је предлагач поверилац. Из цитиране норме посредно се закључује да је неопходно да потраживање буде неспорно или уколико је спорно, стечајни судија мора на основу достављене документације уз предлог оценити да је исто вероватно, да би поверилац таквог потраживања, био активно легитимисан да подноси предлог за покретање стечаја, односно да би суд по истом покренуо поступак стечаја.

2. Повериоци недоспелих потраживања

У пракси се такође поставило питање активне легитимације за подношење предлога за покретање стечаја од стране поверилаца недо-

спелог потраживања. Кроз више судских одлука, пракса Привредног апелационог суда изнела је становиште да само повериоци доспелих потраживања могу бити овлашћени подносиоци предлога за покретање стечаја. Иако потраживања на основу којих се предлаже стечај не морају бити доспела да би био испуњен стечајни разлог, јер у ситуацији у којој потраживања нису доспела, али је очигледно да их правно лице неће моћи да измири, постоји заправо претећа неспособност плаћања, која представља стечајни разлог, наведено недоспело потраживање не може бити основ повериоцевог предлога за покретање стечаја. Из наведених разлога, односно због разлога претеће неспособности плаћања, предлог за покретање стечаја може поднети само стечајни дужник, а не и поверилац недоспелог потраживања. Поверилац који има недоспело потраживање, заправо и није прави поверилац одређеног новчаног потраживања, већ лице које ће постати поверилац тек када потраживање доспе. Стога судска пракса повериоцима недоспелих потраживања није признала активну легитимацију за подношење предлога за покретање стечајног поступка у односу на свог дужника.

Чињеница да отварањем стечајног поступка доспевају све обавезе стечајног дужника јер је то предвиђено као једна од последица отварања поступка стечаја која наступа аутоматски даном истицања огласа о отварању поступка стечаја на огласној табли суда, не утиче на статус повериоца недоспелог потраживања, јер наведена последица сходно изнетом, наступа тек тренутком истицања огласа на огласну таблу, а питање активне легитимације повериоца мора се ценити у фази претходног поступка кроз оцену дозвољености предлога, оценом да ли је исти поднет од овлашћеног лица. Стога ако до тренутка подношења предлога дуговање дужника према предлагачу није доспело, он неће бити овлашћен да подноси предлог за покретање стечајног поступка.

Ако поступак стечаја буде отворен по предлогу неког другог предлагача потраживање ће доспети даном истицања огласа на огласној табли суда, па ће и поверилац до тада недоспелог потраживања моћи у стечају да учествује подношењем пријаве потраживања.

3. Повериоци неновчаних потраживања

У пракси су се и повериоци неновчаних потраживања појављивали као предлагачи, па је стога судска пракса морала решити и наведену дилему.

Закон о стечајном поступку, није у својим одредбама којим дефинише стечајне разлоге инсистирао на томе да је стечајни дужник неспособан за плаћање ако не може испунити своје новчане обавезе, већ је

напротив у члану 2 Закона о стечајном поступку неспособност плаћања дефинисао као ситуација у којој је стечајни дужник не може одговорити својим обавезама у року од 45 дана од дана доспелости обавезе, односно ако је потпуно обуставио своја плаћања у периоду од 30 дана или стечајни дужник учини вероватним да своје већ постојеће обавезе неће моћи да испуни по доспећу – претећа неспособност плаћања. Стога, према Закону о стечајном поступку није било наглашено да се ради о новчаним обавезама, али је из самог текста наведеног члана с обзиром да је исти дефинисан као неспособност плаћања, било тумачења према којима је стечајни разлог постојао само ако се радило о постојању новчаног потраживања, а то би значило да је само поверилац новчаног потраживања био овлашћени подносилац предлога. Било је међутим, у пракси и случајева да је управо позивајући се на чињеницу да Закон не искључује могућност повериоцима неновчаних потраживања да поднесе предлог за покретање стечаја, такав поверилац подносио предлог.

Закон о стечају међутим, у члану 11 дефинишући стечајне разлоге наводи да трајна неспособност плаћања постоји ако стечајни дужник: 1) не може да одговори својим новчаним обавезама у року од 45 дана од дана доспелости обавезе, као и 2) потпуно обустави сва плаћања у непрекидном трајању од 30 дана. Тако је изричитим наглашавањем да се само неиспуњавање новчаних обавеза у року од 45 дана од дана доспелости исте, сматра трајном неспособношћу плаћања, отклоњена дилема судске праксе, јер је сада јасно да само повериоци новчаних потраживања могу бити подносиоци предлога, а не и повериоци неновчаних потраживања.

Код поверилаца неновчаних потраживања, важно је нагласити да, иако не могу бити подносиоци предлога односно нису активно легитимисани, за предузимање наведене радње, исти могу учествовати у току стечајног поступка који је отворен по предлогу неког другог повериоца који има новчано потраживање и према одредбама члана 81 став 2 Закона о стечају њихова неновчана потраживања према стечајном дужнику кроз пријаву потраживања изражавају се у новчаној вредности. Стога они ће моћи да пријаве своја потраживања изражена у новчаној вредности у стечају свог дужника, али нису овлашћени да поднесу предлог за покретање стечаја над својим дужником.

4. Повериоци девизних потраживања

Спорно питање је такође било да ли и повериоци девизних потраживања могу поднети предлог за покретање стечајног поступка, односно да ли су активно легитимисани за предузимање наведене радње.

Како су повериоци девизних потраживања, заправо повериоци новчаног потраживања у иностраној валути, то су према становишту судске праксе и повериоци девизних потраживања овлашћени да подносе предлог за отварање стечаја над њиховим дужником. У складу са одредбама члана 81 став 2 Закона о стечају њихово ће се потраживање у иностраној валути обрачунавати у динарској противвредности према званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан отварања стечајног поступка. Они ће међутим, у пријави потраживања навести девизни износ.

Оцену вероватности њиховог потраживања на основу достављене документације уз предлог за покретање стечајног поступка у случају да је исто спорно, вршиће такође стечајни судија од чега ће и зависити даља судбина предлога за покретање стечаја који подносе овакви повериоци.

5. Повериоци условних потраживања

У пракси су се појавили и предлози за покретање стечајног поступка поднети од стране поверилаца условних потраживања.

Судска пракса је повериоцима који имају потраживање са раскидним условима признала активну легитимацију за подношење предлога за покретање стечаја над дужником наведеног потраживања, ако до рочишта за оцену испуњености стечајног разлога, на коме се отвара стечајни поступак, односно до истицања огласа којим се отвара стечајни поступак на огласној табли суда, није дошло до испуњења раскидног услова, сходно општем дејству раскидног услова према одредбама Закона о облигационим односима.

Много интересантније је било питање поверилаца са одложним условом и према становишту судске праксе истима није призната активна легитимација све до испуњења наведеног одложног услова, такође у складу са општим дејством одложног услова према Закону о облигационим односима. Стога им до испуњења одложног услова и није признат статус повериоца, који би био активно легитимисан да подноси предлог за покретање стечаја.

То свакако не значи да наведени поверилац не може учествовати у стечају који је отворен по предлогу другог повериоца. Поверилац потраживања са одложним условом, може учествовати у таквом стечају и уз наглашавање одложног услова за своје потраживање, исто мора пријавити, да би себи обезбедио намирење, наравно уколико одложни услов буде испуњен до доношења решења о главној деоби. Уколико до наведеног тренутка односно до доношења решења о главној деоби одложни услов не буде испуњен, наведени поверилац заправо губи својство повериоца и неће бити намирен из деобне масе.

6. Поверилац који је истовремено и дужник стечајног дужника

У пракси се поставило питање и може ли поверилац који истовремено има и потраживања и дуговања према дужнику, поднети предлог за покретање стечајног поступка према истом.

Према размишљањима судске праксе само поверилац који има већа потраживања од дуговања према стечајном дужнику, може поднети предлог за покретање поступка стечаја, јер у супротном уколико су наведена потраживања и дуговања једнака или су дуговања таквог повериоца према дужнику већа од његових потраживања дужник би давањем компензационе изјаве проузроковао да се у смислу одредаба Закона о облигационим односима међусобна потраживања пребојем угасе, и то не даном давања исте изјаве, већ тренутком сусрета потраживања (што је свакако тренутак доспећа касније доспелог од наведених потраживања), а што би довело до гашења – престанка његовог потраживања уколико је исто мање од дуговања, а тиме и до губитка својства повериоца. То даље узрокује и губитак његове активне легитимације за подношење предлога.

Права поверилаца који истовремено има и дуговање према стечајном дужнику у поступку стечаја над таквим дужником дефинисана су одредбом члана 82 Закона о стечају, који регулише могућност и услове компензације. Тиме је отклоњен велики пропуст Закона о стечајном поступку који наведени институт уопште није регулисао, а због чега су настали значајни проблеми у судској пракси.

III Разлучни поверилац

Појам различног повериоца дефинисан је чланом 49 Закона о стечају.

Као различни поверилац сматра се поверилац који има заложно право, законско право задржавања или право намирења на стварима и правима о којима се воде јавне књиге или регистри и они имају право на првенствено намирење из средстава остварених продајом имовине на којој су стекли то право. Посебно је наглашено да они нису стечајни повериоци осим за износ изнад обезбеђеног различним правом, као и у ситуацији у којој би се писменом изјавом одрекли свог статуса различног повериоца или без своје кривице изгубили могућност намирења свог различног потраживања. Разлучна права стечена извршењем или обезбеђењем за последњих 60 дана пре дана отварања стечајног поступка ради принудног намирења или обезбеђења, престају да важе и такви повериоци према изричитим одредбама члана 49 став 3 Закона

о стечају, нису разлучни повериоци, а надлежни орган је, на основу решења стечајног судије, дужан да изврши брисање уписаних разлучних права. У пракси се поставило питање овлашћења разлучних поверилаца да подносе предлог за отварање стечајног поступка над њиховим дужником.

Наведену дилему судска пракса је решила признајући разлучним повериоцима као повериоцима који имају заложно право или право намирења на стварима или правима о којима се воде јавне књиге или регистри на намирење на тој ствари или праву, легитимацију да буду подносиоци предлога за покретање стечајног поступка над дужником, али само ако они имају и новчана потраживања према њему. Стога повериоци који имају новчана потраживања према дужнику, без обзира да ли су обезбеђени или необезбеђени повериоци, овлашћени су према ставу судске праксе да подносе предлог за покретање стечајног поступка над дужником, без обзира на постојање средстава обезбеђења потраживања.

Занимљиво је питање да ли разлучни повериоци који имају на имовини дужника заснована заложна права, а да при том иста не служе обезбеђењу потраживања према том дужнику, могу подносити предлог за покретање стечаја над таквим дужником. У пракси се заправо појавила ситуација у којој хипотекарни поверилац односно лице у чију корист је уписано право хипотеке на имовини хипотекарног дужника подноси предлог за покретање стечаја над хипотекарним дужником, иако он нема истовремено и новчано потраживање према њему, већ је хипотека уписана на имовини дужника као трећег лица, као средство обезбеђења плаћања дуговања најчешће капиталом повезаних лица са самим стечајним дужником.

Размишљања која преовлађују у пракси у погледу решења спорне ситуације су да хипотекарни поверилац који није истовремено и поверилац новчаног потраживања према дужнику, није активно легитимисан за покретање стечаја над својим хипотекарним дужником, управо зато што он није поверилац новчаног потраживања, већ само има овлашћења да покрене поступак ради реализације свог стварно-правног обезбеђења – хипотеке.

Такав хипотекарни поверилац, по хипотеци која је уписана на имовини стечајног дужника као трећег лица у случају да по предлогу неког од овлашћених предлагача буде отворен стечајни поступак над истим, има статус разлучног повериоца, ако испуњава цитиране услове за признање наведеног статуса из члана 49 Закона о стечају односно ако је то своје разлучно право стекао и уписао 60 дана пре дана подношења предлога за покретање стечајног поступка и у стечају ће имати право

на намирење из стечајне масе односно из средстава добијених продајом заложним правом обезбеђене имовине, а стечајни органи ће бити дужни да му исплате одмах по продаји исте. Стога овакав поверилац ако испуњава услове у погледу уписа својих стварних права има и права приоритетног намирења из одређене имовине стечајног дужника, а тиме и услове за признање статуса разлучног повериоца, иако сам нема новчано потраживање према стечајном дужнику. Имајући у виду изнето такав поверилац би морао пријавити потраживање а његово потраживање је само признање права приоритетног намирења, а стечајни органи имају основа да признају исто. Уколико, међутим, изјашњавајући се о пријављеном потраживању односно праву приоритетног намирења стечајни органи исто оспоре, поверилац би за утврђење оваквог потраживања морао покренути парницу у преклузивном року од 8 дана. Уколико међутим, потраживање буде признато или парница окончана у корист таквог повериоца, по продаји ствари оптерећене разлучним правом у току стечајног поступка управник има обавезу да у року од три дана исплати разлучне повериоце у износу који омогућава постигнута цена а највише до износа уписаног заложног права.

Ако износ добијене цене при продаји ствари оптерећене заложним правом није довољан за намирење укупно обезбеђеног дуга заложног повериоца, такав поверилац не би имао права да за преостали износ дуга учествује као стечајни поверилац у подели деобне масе стечајног дужника. Разлучни поверилац није стечајни поверилац за наведени износ, у описаној ситуацији, јер сам стечајни дужник и није био дужник тог повериоца из основног посла, већ само његов заложни дужник, па је стога и одговорност стечајног дужника ограничена највише до износа обезбеђеног заложним правом, односно до износа добијеног продајом заложним правом оптерећене ствари.

Уколико би међутим, по исплати укупно обезбеђеног износа наведеног повериоца, из средстава добијених продајом заложним правом оптерећене ствари преостала средства, она би се усмерила у деобну масу ради повољнијег намирења стечајних поверилаца.

Имајући у виду изнето, разлучни повериоци би могли бити овлашћени предлагачи само ако су истовремено и повериоци новчаних потраживања према лицу за које подносе предлог за покретање стечајног поступка, док уколико су само хипотекарни односно заложни повериоци у односу на наведено лице и немају истовремено и новчано потраживање према њему, не би могли да поднесу предлог за покретање стечајног поступка, већ само да покрену поступак реализације својих хипотекарних односно заложних права, али би у стечајном поступку отвореном на предлог других поверилаца могли учествовати ради остварења својих разлучних права.

IV Излучни поверилац

Закон о стечајном поступку дефиницију излучног повериоца да је одредбама члана 50. којим наводи да је то лице које на основу свог стварног или личног права има права да тражи да се одређена ствар издвоји из стечајне масе. Положај излучног повериоца дефинисан је и одредбама члана 102 и 112 истог закона којим је регулисан и поступак реализације права излучног повериоца.

Разматрајући питање да ли излучни поверилац може бити овлашћени подносилац предлога за покретање стечаја над дужником, судска пракса је заузела становиште да излучни поверилац не може бити овлашћени подносилац предлога. Дакле, насупротив разлучним повериоцима судска пракса, излучним повериоцима није признала право на подношење предлога за покретање стечајног поступка, јер они суштински не представљају праве повериоце, који имају одређена потраживања према стечајној маси стечајног дужника, односно његовој имовини. То су лица која на основу својих стварних или личних права имају права да захтевају да се одређена ствар издвоји из стечајне масе и њима преда односно врати, јер се иста налази у државини дужника. Право власника ствари да тражи да му се поврати државина на ствари представља право на својинску заштиту и омогућава власнику да наведену ствар врати у свој посед. Ствар на којој треће лице има излучно право, не улази у стечајну масу, а сам излучни поверилац према одредбама Закона није стечајни поверилац, па он и не може бити, према становишту судске праксе, подносилац предлога за покретање стечаја над лицем које држи његову ствар, већ само има право да наведену ствар тражи назад, односно да поднесе захтев за њено излучење.

Имајући у виду изнето, могло би се закључити да излучни поверилац може учествовати у стечајном поступку и то на начин који је прописан Законом о стечају, односно да може подношењем захтева, тражити да му стечајни органи врате ствар, али истовремено не може бити иницијатор стечајног поступка односно није овлашћен да буде подносилац предлога за отварање истог.

У ситуацији у којој би се отуђила ствар за коју излучни поверилац има право да тражи враћање – излучење, ако је то неовлашћено учинио стечајни дужник пре отварања стечајног поступка, излучни поверилац може према одредбама члана 102 став 2 Закона о стечају, захтевати да се на њега пренесе право на противчинидбу, ако она још није извршена, а ако је извршена има право на накнаду штете као стечајни поверилац. Ако је сходно изнетом, стекао статус стечајног повериоца, јер је његова ствар неовлашћено отуђена и не може остварити право на противчи-

нидбу, он постаје стечајни поверилац новчаног потраживања на име накнаде штете, па тиме и стиче статус овлашћеног предлагача, јер има новчано потраживање према стечајном дужнику.

Према изричитим одредбама члана 102 став 2 Закона о стечају уколико је ствар отуђена током претходног стечајног поступка након ступања на дужност привременог стечајног управника, накнада пуне тржишне вредности представља обавезу стечајне масе, што подразумева да овакав поверилац свакако није био предлагач наведеног поступка, јер у тренутку подношења предлога ствар и није била продата, па он и није имао новчано потраживање према стечајном дужнику односно стечајној маси, али у истом поступку може учествовати и то као поверилац са приоритетним правом намирења, јер ће се накнада штете проузрокована неовлашћеном продајом његове ствари у претходном стечајном поступку намирити као обавеза стечајне масе односно приоритетно у односу на обавезе стечајних поверилаца.

V Стечајни разлози за повериоце

Разматрајући положај поверилаца као подносилаца предлога за покретање стечаја значајно је уочити да је чланом 55 Закона о стечају дефинисано да стечајни повериоци могу поднети предлог за покретање стечајног поступка у случају постојања трајне неспособности плаћања непоступања по усвојеном плану реорганизације или уколико је план реорганизације исте извојеван на преварни и незаконит начин. Сходно изнетом само наведена два разлога предвиђена су као стечајни разлози због којих поверилац стечајног дужника може поднети предлог за отварање стечаја у члану 11 став 2 Закона о стечају.

Важно је уочити да други стечајни разлози предвиђени чланом 11 Закона о стечају односно претећа неспособност плаћања и презадуженост као стечајни разлози нису дозвољени повериоцима, па би стога сваки предлог за покретање стечајног поступка поднет од стране поверилаца из наведених разлога био одбачен.

VI Форма и садржина предлога

Према одредбама члана 50 Закона о стечају у предлогу је поверилац дужан да наведе стечајни разлог, а према становишту судске праксе суд је везан разлогом који је наведен у предлогу за покретање стечаја због сходне примене одредаба Закона о парничном поступку, а на основу члана 7 Закона о стечају. Стога изузетно је значајно који ће

од дозвољених стечајних разлога навести поверилац у свом предлогу, јер ће суд утврђивати само испуњеност истог, па у ситуацији када нађе да исти није испуњен, неће се ни бавити утврђивањем да ли је испуњен неки од других законом предвиђених стечајних разлога и отворати поступак стечаја већ ће предлог одбити чиме ће поступак по истом бити окончан.

VII Обавеза уплате предујма трошкова

Анализирајући положај повериоца као предлагача, важно је уочити и одредбу члана 59 Закона о стечају који предвиђа да је предлагач дужан да у року од 5 дана од дана добијања налога од суда уплати предујам на име трошкова огласа и трошкова обавештавања поверилаца из члана 27 став 1 тачка 5 Закона, трошкова ангажовања стечајног управника и трошкова неопходних за обезбеђење имовине, у висини коју одреди стечајни судија. Стога уколико је поверилац предлагач, наведена обавеза се односи и на њега. Ако не поступи у складу са налогом суда у означеном року сходно члану 59 став 2 Закона о стечају, стечајни судија ће одбацити предлог за покретање стечајног поступка.

Наведено је изузетно значајно јер многи повериоци пропусти да уплате предујам трошкова у року, па се њихов предлог одбаци, а могућност спровођења стечаја изгуби, управо као последица тог пропуста.

VIII Повлачење предлога

Анализа положаја повериоца као предлагача захтева да се укаже и да он свој предлог за покретање стечајног поступка над стечајним дужником на основу члана 58 Закона о стечају може повући све до истицања огласа којим се отвара поступак стечаја, на огласној табли суда (тј. све до тренутка док не наступе правне последице отварања стечаја над дужником), односно пре доношења решења о одбацивању или одбијању предлога за покретање стечајног поступка. У тој ситуацији стечајни судија обуставља поступак по предлогу, а трошкове поступка сноси предлагач.

Подношење предлога за покретање стечајног поступка само је први корак у остварењу наплате потраживања кроз поступак стечаја у случају трајне неспособности плаћања дужника, па је ова анализа положаја повериоца као предлагача, као најчешћег подносиоца предлога за покретање стечаја извршена управо са намером да се спречи да се

у тим првим корацима направе грешке, које би потом онемогућиле или отежале остварење права.

IX Закључак

Само повериоци доспелих новчаних потраживања, и то без обзира да ли су иста обезбеђена (заложним правом или хипотеком) или су необезбеђена, могу бити подносиоци предлога за покретање стечајног поступка над дужником, уз услов да су потраживања неспорна или по оцени стечајног судије вероватна. Сама форма и садржина предлога као и поступак по истом изричито су законом прописани и једини су пут за остварење права кроз стечајни поступак.

Gordana AJNŠPILER POPOVIĆ
Judge of the Commercial Court of Appeal

CREDITORS AS APPLICANTS OF THE PETITION FOR COMMENCING BANKRUPTCY PROCEEDING

Summary

Only the creditors of the monetary claim, and without considering if these are secured, can be applicants of the petition for bankruptcy over the debtor's previously mentioned claims, on the condition that the claims are indisputable or likely to due. The form and content of the proposal, as well as the same procedure are strictly prescribed by law and the only way of realization of the rights through the bankruptcy.

Key words: creditor, petition, bankruptcy, secured creditor.